

Карецька А. І., здобувачка вищої освіти II курсу, група ПД-211
Науковий керівник – **Нітченко А. Г.**, к.і.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ДО ПИТАННЯ ВАЖЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВА НА ПРИВАТНІСТЬ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інформаційні технології в нашому суспільстві передбачають грамотне вміння працювати з інформацією. Це безпосередньо пов'язано з обробкою та передачею інформації. В наш час епоха цифрових технологій розвивається дуже швидко та прогресивно, тому важко уявити теперішнє суспільство без них, але, що ж таке інформаційні технології взагалі? Як відомо, це система методів, процесів та способів використання обчислювальної техніки і систем зв'язку для створення, збору, передачі, пошуку, оброблення та поширення інформації з метою ефективної організації діяльності людей [1].

Використовуючи інформаційні технології можна з легкістю отримати доступ до інформації яка вас цікавить, а також це дозволяє спілкуватися з людиною, яка знаходиться на іншому кінці світу. Звичайно це дуже зручно, але в цьому є свої недоліки: отримання конфіденційної інформації іншої людини.

В кожного з нас є соціальні мережі, які також відносяться до цифрових технологій. В них ми можемо знайти різноманітну інформацію про наших друзів, знайомих та родичів. Маємо на увазі не тільки біографічні дані, як-то прізвище, ім'я, по батькові, дату й місце народження особи, національність, освіту, досвід роботи, відомості про сімейний стан, адресу проживання. До персоніфікованої інформації також належать відомості про фінансовий стан, стан здоров'я, релігійні, політичні переконання, «у тому числі ті, що відбуваються з використанням електронних комунікацій, та багато інших відомостей, які створюються, збираються, зберігаються, поширюються та використовуються в інший спосіб як з відома, так і без відома особи, якої вони стосуються» [1].

Слід наголосити, що право на приватність одержало своє міжнародне визнання із прийняттям Загальної декларації прав людини. Воно проголошується у Статті 12 Декларації: «Ніхто не може зазнавати безпідставного втручання у його особисте й сімейне життя, безпідставного посягання на недоторканність його житла, таємницю його кореспонденції або на його честь і репутацію. Кожна людина має право на захист закону від такого втручання або таких посягань» [2].

Отже, необхідність правового забезпечення права на приватність в умовах розбудови інформаційного суспільства викликана тим, що це право знаходиться в самій серцевині персональних комунікацій. Ми вважаємо, що питання про захист права людини на приватність в епоху цифрових технологій є глобальним і потребує вирішення.

Список використаних джерел

1. Информационные технологии. URL: kunegin.narod/index.html (дата звернення: 14.11.2021).
2. Загальна декларація прав людини: Декларація Генеральної Асамблеї ООН від 10.12.1948 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення: 14.11.2021)
3. Пазюк А. В. Право на приватність в інформаційному суспільстві URL: http://cyberpeace.org.ua/files/pravo_na_privatnist__v_informacii_nomu_suspil_stvi.pdf (дата звернення: 14.11.2021).

Карпова І. Г., к. пед. н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ТА СУЧАСНІ РЕАЛІЇ

Діти – це майбутнє будь-якого народу, і від того, в яких умовах вони будуть виховуватися, багато в чому залежить доля майбутнього будь-якої держави чи нації. Разом із тим, як свідчить історія, довгий час як у суспільній думці, так і у світовій правовій

теорії чи практиці поняття “права дітей” взагалі не існувало чи було неактуальним. В стародавні часи діти були позбавлені будь-яких громадянських прав. У Давні часи (1000 р. до н. е. – 500 р. н. е), в умовах вже сформованої патріархальної сім’ї, незаперечним володарем дитини був батько, виховання відбувалось шляхом дресирування з метою підготовки до життя і занять тим, чим, як правило, займався батько, тобто дітей готували як майбутніх воїнів, чи ремісників, або для занять сільським господарством та ін.. У Середньовіччі (5-15 ст.) діти мали, в першу чергу, економічну вартість, від їх роботи реально також залежав загальний прибуток сім’ї; діти, як правило, наслідували, професію батьків. Разом із тим, у перехідні часи Ренесансу, починаючи з 16 ст., у суспільних поглядах хоч і домінує усталений погляд середніх віків про необхідність суворох тілесних покарань дітей, але, одночасно, починає відстежуватися тенденція часів Античності щодо більш гуманного відношення до підростаючого покоління.

З розвитком науки й техніки, промислового виробництва у 18-19 ст. роботодавці охоче почали використовувати працю дітей, оскільки вона коштувала набагато дешевше, діти не піднімались на страйки; починали іноді працювати з 4-х (!)- річного віку по 12-18 годин на день [1]. Отже, у 19 - на початку 20 ст. із зростанням потреби у грамотних працівниках, з одного боку, звертається увага на необхідність освіти дітей, з іншого – починаються перші дискусії про необхідність захисту прав дітей [2]. Перші з них впровадили у Франції у 19 ст., коли у 1841 році були прийняті перші закони з поліпшення умов життя і праці дітей. Пізніше, знову ж таки у Франції у 1881 році був прийнятий закон про право дітей на освіту [1].

Значний внесок у справу захисту прав дітей зробила Веймарська Конституція 1919 року (на законодавчому рівні закріплюється необхідність реалізації державної політики у питаннях материнства, новонароджених, дитинства та юнацтва (ст. 7)); окремі статті гарантували загальнообов’язкову безкоштовну шкільну освіту, умови для соціального, фізичного, духовного розвитку для позашлюбних дітей та дітей із повних родин [1].

Із міжнародних актів про захист прав дітей слід відмітити: Конвенцію, що регулює опіку над неповнолітніми, від 12 червня 1902 р., прийняту на третій сесії Гаазької Конференції з міжнародного права; Женевську декларацію прав дитини, прийнятою Лігою Націй у 1924 р. (що визначила в основному права на захист життя, здоров’я, фізичну безпеку, матеріальну допомогу, захист від експлуатації, право на розвиток здібностей дитини); Декларацію прав дитини 1959 року, ухваленою Генеральною Асамблеєю ООН у формі резолюції 1386 (XIV); Конвенцію про права дитини 1989 року та ін.. Зокрема, Україна приєдналась до останньої Конвенції 27 вересня 1991 року [1]. Конвенція визначила базове міжнародно-правове визначення поняття «дитина» («child»), а саме “ дитиною є кожна людська істота до досягнення 18-річного віку, якщо за законом, застосовуваним до даної особи, вона не досягає повноліття раніше”, загальні керівні принципи у захисті прав дітей, а саме: недопущення дискримінації; врахування інтересів дитини; право на життя, виживання і розвиток; повага до поглядів дитини [1].

В сучасному світі проживає вже майже 8 млрд. населення, з яких приблизно третина – це діти, які разом із дорослими досить часто страждають від негативних викликів сьогодення – голоду в окремих регіонах світу, нестачі питної води, недостатнього медичного обслуговування, браку освіти та ін., найгострішими та найболючішими з яких є війна. За дослідженнями ЮНІСЕФ, на початок 2019 року не отримують необхідного захисту понад 34 млн. дітей у світі (найбільше там, де ведуться військові дії – Йємені 6,6 млн. осіб, Сирії – 5,5 млн. дітей, Демократичній Республіці Конго – 4 млн. осіб) [3].

В Україні з початком подій АТО на Сході лише в 2014 році влітку щоденно гинуло від 11 до 36 дітей [1]. А початок повномасштабної війни РФ проти України в лютому 2022 року став черговим страшним випробуванням і для української малечі. На початок червня 2022 року 726 дітей постраждало від війни, з них 261 дитина загинула, а 465 зазнали поранень [4].

Отже, не дивлячись на те, що в Україні в питанні захисту прав дітей чинними є цілий ряд міжнародно-правових договорів універсального характеру (наприклад, Загальна

декларація прав людини від 10 грудня 1948 р., Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 р. та ін.; міжнародні договори ООН про захист прав людини); міжнародно-правових договорів Ради Європи про захист прав дітей та підлітків (для прикладу - Європейська конвенція про правовий статус дітей, народжених поза шлюбом, від 15 жовтня 1975 р. (ETS No. 085), що набрала чинності для України 27 червня 2009 р.; Європейська конвенція про здійснення прав дітей від 25 січня 1996 р. (ETS No. 160), що набрала чинності для України 1 квітня 2007 р.; Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25 жовтня 2007 р. (CETS No 201), що набрала чинності для України 1 грудня 2012 р. та ін.); цілий ряд національних законів та підзаконних актів (наприклад, “Про охорону дитинства” та багато ін.), досить прикорм є той факт, що права дітей часто порушуються, і мільйони з них не отримуються як необхідних соціально-правових гарантій, так і їх реального захисту.

Отже, з нашої точки зору, не дивлячись на військовий стан в Україні, одним із нагальних питань в державі є систематизація та кодифікація значної кількості міжнародних нормативно-правових актів, чинних в Україні та вітчизняного законодавства в питаннях захисту прав дітей і підлітків, враховуючи, на жаль, дуже болючий сучасний практичний досвід порушення прав дітей в Україні. З іншої сторони, актуальним є і питання розробки більш дієвих міжнародних правових механізмів покарання всіх причетних до дискримінації і насильства над дітьми і підлітками в умовах війни.

Список використаних джерел

1. Стещенко В. М. Правовий захист прав дітей та підлітків та безпечний інформаційний простір. https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/msc_7_copy.pdf
2. Сукмановська Л. М. Захист прав дітей у правоохоронній діяльності: курс лекцій [для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» денної та заочної форми навчання] / Л. М. Сукмановська. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. 182 с.
3. Турченко О. Г. Право дитини на безпеку під час збройного конфлікту / О. Г. Турченко // Політичне життя. 2019. №2. С.6-14.
4. Кількість постраждалих дітей через повномасштабне вторгнення рф в Україну. <https://www.slovoidilo.ua/2022/06/04/novyna/bezpeka/kilkist-postrazhdalix-ditej-cherez-povnomasshtabne-vtorhneniya-rf-ukrayinu-zbilshylas>

Карповець В. С., здобувачка вищої освіти 2 курсу, група ЦГЮ-201

Науковий керівник – **Литвиненко В. М.**, к.ю.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ РОБОТИ СЛУЖБИ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сьогодні служба персоналу займає одне з вагомих місць у системі управління персоналом. Підвищення кваліфікації, організація навчання, виховання кадрів підприємства, їх підбір і правильна оцінка грають важливу роль у період ринкової економіки в Україні. Найбільше зростає значення кадрової служби щодо відбору випускників університетів, інститутів і технікумів, які мають сучасні знання та навички. Виникає також необхідність у систематичному підвищенні кваліфікації працівників апарату управління персоналом.

Служба персоналу – це комплекс спеціалізованих підрозділів і структур разом із посадовими особами, що працюють у них, і повинні керувати персоналом у межах кадрової політики. На етапі формування організації важливим є розробка такої системи збирання, зберігання та використання кадрової інформації, яка б відповідала запроєктованій структурі організації та в майбутньому була достатньо гнучкою до можливих змін в організації [1, с. 42].

Головною метою кадрової служби є реалізація кадрової політики в інтересах організації чи підприємства, при цьому служба персоналу у своїй діяльності повинна